

Uwaga KLESZCZE !!!!!

Kleszcze żyją zazwyczaj w środowisku lekko wilgotnym, obfitym w roślinność: w lasach i na ich skraju, w zagajnikach, zaroślach, na łąkach, pastwiskach i leśnych polanach, na obszarach porośniętych paprociami, jeżynami, leszczyną, nad brzegami rzek, jezior i stawów.

Występuje na różnych wysokościach nad ziemią:

- Larwa - około 30 cm (atakują małe ssaki)
- Nimfa - około 1 metra
- Imago (postać dojrzała) - 1,5 do 2 m (atakują duże ssaki)

Kleszcz w każdym stadium rozwojowym - jako larwa, nimfa i imago (postać dojrzała), musi chociaż raz wyssać krew kręgowca, by móc przejść do następnego stadium. Cykl rozwojowy pokolenia kleszczy trwa średnio 2 lata.

Na terenie Polski wykryto 25 gatunków, z których 20 występuje stale, zaś pozostałe pięć jest zawlekanych przez ptaki i inne zwierzęta z różnych, nieraz odległych regionów. Jednak największe znaczenie medyczne i weterynaryjne mają w naszym kraju: obrzeżek gołębi, kleszcz pospolity i kleszcz łąkowy.

W naszym klimacie można wyróżnić dwa szczyty aktywności kleszczy:

- I. Wiosenny - kwiecień - maj
- II. Późno letni - sierpień - wrzesień

Kleszcze przenoszą wiele groźnych chorób, np.:

- Kleszczowe zapalenie mózgu KZM
- Borelioza

Jak usunąć przyczepione do skóry kleszcze?

- Uchwycić delikatnie pincetą przyczepionego kleszcza przy samej skórze i wyciągnąć zdecydowanym ruchem ku górze.
- Przy takim ruchu zęby hypostomu stawiają mniejszy opór, przez co nie zostaje uszkodzony kleszcz i nie ma niebezpieczeństwa wylania na skórę zawartości jego przewodu pokarmowego, w której mogą się znajdować drobnoustroje.
- Po wyjęciu kleszcza miejsce ukłucia starannie zdezynfekować.
- Nie należy podczas usuwania kleszcza naciskać na jego ciało. Zwiększa się bowiem wówczas prawdopodobieństwo zakażenia spowodowane

cofaniem się zakażonej zawartości jelita na uszkodzona skórę i wydzielanie śliny, w której mogą znajdować się patogeny.

- Nie należy smarować kleszcza tłuszczem i przypalać papierosem, co zwiększa wydzielanie śliny, w której mogą występować patogeny.

Usuwać zdecydowanym ruchem ku górze (np. pincetą).

Nie przypalać!

Nie smarować masłem, lakierem!

Nie „maltretować”!

Może to doprowadzić do wyrzucenia treści pokarmowej do rany i tym samym zwiększyć ryzyko zakażenia.

Jak chronić się przed kleszczami w przyrodzie?

Jednym sposobem unikania przykrych skutków chorób przenoszonych przez kleszcze jest ich zapobieganie. W tym celu konieczne jest stosowanie kilku prostych zasad:

- Unikanie typowych siedlisk kleszczy, tj. wilgotnych lasów porośniętych trawą i krzakami, nie chodzenie po ścieżkach, które są szlakami zwierząt, nie siadanie na trawie.
- Używanie odpowiednią odzież w czasie pobytu na terenach zielonych (łąki, nieużytki zarośla, lasy itp.) zakrywającą jak największą część ciała. Właściwy ubiór podczas przebywania w siedliskach kleszczy może utrudnić przedostanie się kleszczy na skórę człowieka: ściąganie gumką nogawek spodni lub wkładanie nogawek w skarpetki, noszenie obuwia krytego i bluzek z długim rękawem.
- Zakładanie ubrania w ciemnych kolorach – ubrania w jasnych kolorach mogą ułatwić „zbieranie” kleszczy jeszcze przed przyłączeniem się do skóry.
- Staranne oglądanie ubrania i skóry po wyjściu z lasu, parku i innych potencjalnych siedlisk kleszczy, w których występuje ryzyko atakowania ludzi przez kleszcza.

- Stosowanie środków odstraszających (powszechnie dostępne w sprzedaży).

UWAGA

- Kleszcz zanim zakotwaczy się w skórze poszukuje odpowiedniego miejsca do żerowania.
- U dzieci najczęściej (w około 70% przypadków) kleszcze lokalizują się na głowie, zazwyczaj na granicy włosów i za uszami, zaś u dorosłych w miejscach, gdzie skóra jest delikatna (np. pod kolanami, w pachwinach, na brzuchu).
- Jeżeli zauważysz kleszcza umiejscowionego w skórze, natychmiast delikatnie usuń go. Jeżeli masz wątpliwości jak to skutecznie i bezpiecznie zrobić, zgłoś się do najbliższego ośrodka zdrowia.

